

Šu 918 obč. zák. žalobce, jenž sám uznává, že se neobrátil na exekuční soud, a proto sám zavínil, že nebyly odstraněny překážky jím tvrzené. Pro žalobcovo stanovisko nebylo by tedy ničeho získáno zjištěním, že horní nemovitosti žalovaného těžařstva byly skutečně předány vnučenému správci. Ustoupil-li žalobce bez důvodu od smlouvy, trvá právní poměr, založený jí mezi žalobcem a žalovaným těžařstvem, dále po právu, a těžařstvo není povinno, ani zaplatiti mu 48.053 Kč 37 h ani vrátiti mu 30.000 Kč, jež nejsou zápůjčkou, nýbrž předběžnou smluvní úplatou za těžbu uhlí, přenechanou žalobci. Žalobní důvod, jež žalobce uplatňuje vůči žalovanému Richardu P-ovi, nelze ovšem odbýti úvahou, »že tento neměl rozumného důvodu, by žalobcův nárok uznal, a že zde jde o značné nároky, jež se mezi obchodníky neuznávají beze všeho pro nic a za nic,« než jinak dlužno souhlasiti s názorem odvolacího soudu, že žalobcovo tvrzení, že žalovaný Richard P. uznal zažalované pohledávky, není dostatečným podkladem pro jeho odsouzení. Jak doličeno, žalobce vůbec nemá nároku vůči prvžalovanému těžařstvu a proto nemůže důvodně tvrditi, že žalovaný Richard P. uznal cizí dluh. S ním žalobce není v smluvním poměru a neodvolává se vůči němu ani na pochybný nebo sporný nárok tak, že by se po případě dalo mluvit o závazné uznávací smlouvě (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu čís. 2962 a 4047 sb. n. s.). Vyjma poukázky, směnky, papíry svědčící majiteli anebo znějící na řád a pod. neuznává platné soukromé právo závaznosti ryze abstraktního (konstitutivního) uznání. Dluhopis, na příklad, z kterého není zřejmý zavazovací důvod, není ovšem neplatným, avšak nedostává k založení zažalovatelného závazku a nezbavuje věřitele povinnosti, by udal a prokázal zavazovací duvod. Jím není abstraktní slib, nýbrž právní jednání, z něhož vznikl závazek k placení nebo plnění. (Viz Dr. Armin Ehrenzweig, System des österr. allg. Privatrechtes, § 317, Dr. Viktor Hasenöhr, österr. Obligationsrecht, II. sv., str. 298). To, co žalobce v tomto směru uvádí, nemůže tedy, byť i bylo prokázáno, založiti právní závazek žalovaného Richarda P-a, jelikož z tohoto přednesu nelze seznati zavazovací důvod.

Čís. 5174.

Odklad exekuce vyklizením (zákon ze dne 31. března 1925, čís. 51 sb. z. a n.).

Potřebu odkladu netřeba osvědčovati. Lhůtu, na niž odklad exekuce byl povolen, jest počítati, ne-li od pozdější doby, aspoň ode dne, kdy vymáhající věřitel navrhl povolení exekuce.

(Rozh. ze dne 7. července 1925, R I 574/25.)

Firma G. navrhla, by byla odložena až do 11. července 1925 exekuce vyklizením místností, jež měla pronajaty v domě vymáhajícího věřitele v Mariánských Lázních za ročních 45.000 Kč. Soud první stolice povolil odklad exekuce do 1. června 1925, rekursní soud k rekursu vymáhajícího věřitele návrh na odklad zamítl, rekurs navrhovatelky pak poukázal na toto rozhodnutí.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu s tím, že povolil odklad vyklizením až do 11. července 1925.

D ů v o d y:

Dlužno především vzhledem k stanovisku, jež zaujal v této věci vymáhající věřitel, připustiti, že zákon ze dne 31. března 1925, čís. 51 sb. z. a n. jest zákonem výjimečným. Avšak nelze přehlédnouti, že výjimečný tento zákon těsně souvisí se zákonem ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n. a že sleduje, jak z jeho obsahu jest zřejmo, též účel, t. j. ochranu nájemníků, jejíž nutnost byla vyvolána poválečnými poměry. Sluší proto zákon vykládati tak, by bylo tomuto účelu co nejvíce vyhověno. Právě proto nelze souhlasiti s názorem rekursního soudu, že prvou podmínkou povolení odložení exekuce podle tohoto zákona jest, by byla osvědčena potřeba, již chrániti by bylo odkladem exekučního vyklizení místnosti, nehledíc k tomu, že rekursní soud si tu ani nevšiml okolností, jistě rozhodných, že povinná strana sotva by platila nájemné 45.000 Kč ročně za místnosti, jichž by nepotřebovala, že jde o obchod ryze sezonní a konečně, že se otevření obchodu snad protáhlo soudními kroky, podniknutými proti povinné straně. Potřebu bytovou zákon předpokládá, a tato potřeba byla právě příčinou vydání nejen zákona ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n. o ochraně nájemníků, nýbrž i zákona ze dne 31. března 1925, čís. 51 sb. z. a n. o odkladu exekučního vyklizení místností. Podle §u 1 zákona ze dne 31. března 1925, čís. 51 sb. z. a n., jenž podle §u 6 (1) nabyl platnosti dnem 1. dubna 1925 a platí do 31. března 1928, a jehož podle §u 6 (2) sluší použití na tento případ, může soud exekuční na návrh povinného (nájemníka atd.) odložiti exekuci vyklizením najatých neb užívaných místností, nemá-li povinný beze své viny jiné potřebě odpovídající náhrady, anebo, byl-li povolen odklad vyklizení místností, do nichž má se povinný nastěhovati. Trvají-li důvody odložení exekuce i po uplynutí první lhůty, lze povoliti odklad druhý a, potvrdí-li politický úřad první stolice, že v obci není potřebné náhrady, může býti odložení povoleno po třetí a naposled, a to pokaždé nejvýše na dobu jednoho čtvrtletí. Jiných podmínek zákon nezná, a není přípustno do zákona vnášeti něco, co jeho obsahem není a co nelze v soulad uvésti s jeho duchem a účelem. Měl se tedy rekursní soud rozhoduje o rekursu vymáhajícího věřitele, vzhledem k tomu, že o druhý případ §u 1 (1) zákona ze dne 31. března 1925, čís. 51 sb. z. a n. nejde, omeziti na přezkum otázky, zda nemá povinná strana beze své viny jiné potřebě odpovídající náhrady, a jestliže se mu předložené listiny v tom směru nezdály býti dostatečnými, zrušiti napadené usnesení a další osvědčení naříditi, což by byl učiniti měl tím spíše, když povinná strana již v žádosti za odklad exekuce v M. za účelem osvědčení svého dotyčného tvrzení navrhovala úřední dotaz u obecního úřadu (Slova §u 1 (2) zákona ze dne 31. března 1925, čís. 51 sb. z. a n.: »bud'tež na vyzvání soudu . . . . .« sb. n. s. 2846, 2853). Než dovolací soud pokládá ve shodě s prvním soudem listiny, předložené povinnou stranou za účelem tohoto osvědčení, za dostatečné, pročez mohl ihned ve věci rozhodnouti a obnoviti usnesení prvního soudu, a to i ohledně odstavce 2, jelikož, byť

i smluvené roční nájemné činilo jen 40.000 Kč a další částka 5.000 Kč byla roční úhradou za konané opravy a obnovy (§ 12 (4) zák. o ochraně nájemníků), jde v podstatě přece jen o roční nájemné 45.000 Kč, jak při rozhodování o návrhu na povolení výpovědi bylo již správně zdůrazněno, a prvý soud tedy při vypočtení nedoplatku nájemného právem vzal za základ tuto roční činži. V tomto směru dovolací rekurs tedy není opodstatněn. Ale pravdu má stěžovatelka v tom, že doba jednoho čtvrtletí, na niž byl odklad exekuce povolen, nebyla prvním soudem počítána správně. Stěžovatelka tvrdí, že doba tato započala dne 11. dubna 1925, kterého dne jí doručeno bylo rozhodnutí krajského soudu jako soudu rekursního ze dne 4. dubna 1925, potvrzující usnesení okresního soudu v M. ze dne 5. února 1925, jímž bylo pronajímateli a nynějšímu vymáhajícímu věřiteli uděleno povolení k výpovědi a nájemkyni, nynější povinné straně, uloženo, by najaté obchodní a obytné místnosti do 1. března 1925 vyklidila. Dobu jednoho čtvrtletí ve smyslu §u 1 (1) zákona ze dne 31. března 1925, čís. 51 sb. z. a n. nelze ovšem počítati tak, jak učinil prvý soud, arci také ne ode dne 11. dubna 1925, jak míní stěžovatelka, nýbrž ne-li od doby ještě pozdější, aspoň ode dne, kdy vymáhající věřitel navrhl povolení exekuce vyklizením, pokud soud tuto exekuci povolil, neboť teprve tím nastala potřeba pro povolení odkladu exekuce a teprve od tohoto dne sluší tedy čítati onu zákonnou čtvrtletní lhůtu. Pronajímatel má na vůli, by exekuční návrh podal co nejdříve a tím se uvaroval případného prutahu. Návrh na povolení exekuce byl podán a exekuce povolena dne 15. dubna 1925 a měl tedy povolený tříměsíční odklad trvati do 15. července 1925. Domáhá-li se však stěžovatelka nápravy v tom směru jen ku dni 11. července 1925, nelze ovšem jíti přes tento její návrh.

Čís. 5175.

Ručení kormidelníka závodní lodi za škodu, již utrpěla osoba v jiné lodi neopatrným řízením závodní lodi.

(Rozh. ze dne 7. července 1925, Rv II 382/25.)

Při jízdě závodní čtyřveslice, již řídil žalovaný jako kormidelník, byla čtyřletá žalobkyně, plavící se se svým otcem po řece v rybářském člunu, zasažena veslem do oka, jež jí následkem toho muselo býti odňato. Žalobní nárok na náhradu škody byl o b ě m a n i ž š í m i s o u d y uznán důvodem po právu, o d v o l a c í m s o u d e m z t ě c h t o d ů v o d ů: Odvolací soud nemohl odvolání přiznati úspěch. Co se týče samého zavinění žalovaného, netřeba se odvoláním a jeho vývody zabývati, poněvadž zavinění žalovaného je prokázáno pravoplatným rozsudkem vojenského trestního soudu (§ 268 c. ř. s.). Jde tedy jen o to, zda stihá také žalobkyni, vlastně Jana K-a spoluzavinění. Spoluzavinění odvozuje žalovaný z toho, že se Jan K. vůbec pustil na řeku s dětmi, ač neumí s lodkou zacházeti, že tak učinil, ač věděl anebo věděti musel, že za dva dny budou veslařské závody a že veslaři cvičí, že jel po pravé straně řeky a že se, spatřiv veslici žalovaného, choval zcela trpně. Možno